

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0343/2013

22.10.2013

RAPORT

Pangandussektorivälaliste asutuste maksevõime taastamise ja kriisilahenduse
raamistik
(2013/2047(INI))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Kay Swinburne

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	12
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	17

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

pangandussektoriväliste asutuste maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistiku kohta

(2013/2047(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse makse- ja arveldussüsteemide komitee (CPSS) ning Rahvusvahelise Väärtpaberijärevalve Organisatsiooni (IOSCO) 2012. aasta juuli nõuandvat aruannet finantsturu infrastruktuuride maksevõime taastamise ja kriisilahenduse kohta („Recovery and resolution of financial market infrastructures”),
- võttes arvesse CPSS-IOSCO 2013. aasta augusti nõuandvat aruannet finantsturu infrastruktuuride maksevõime taastamise kohta („Recovery of financial market infrastructures”),
- võttes arvesse Rahvusvahelise Kindlustusjärevalve Assotsiatsiooni (IAIS) 2013. aasta juuli aruandeid globaalsete süsteemselt oluliste kindlustusandjate ja esialgse hindamismetoodika kohta („Global Systemically Important Insurers: Initial Assessment Methodology”) ning globaalsete süsteemselt oluliste kindlustusandjate ja poliitikameetmete kohta („Global Systemically Important Insurers: Policy Measures”),
- võttes arvesse finantsstabiilsuse nõukogu (FSB) 18. juuli 2013. aasta trükist globaalsete süsteemselt oluliste kindlustusandjate ja nende suhtes kohaldatavate poliitikameetmete kohta („Global systemically important insurers (G-SIIs) and the policy measures that will apply to them”)¹,
- võttes arvesse FSB 2013. aasta augusti nõuandvat aruannet tulemusliku kriisilahenduskorra põhimõtete kohaldamise kohta pangandussektoriväliste finantseerimisasutuste suhtes („Application of the Key Attributes of Effective Resolution Regimes to Non-Bank Financial Institutions”),
- võttes arvesse komisjoni talituste konsultatsioone pangandussektoriväliste finantseerimisasutuste maksevõime taastamise ja kriisilahenduse võimaliku raamistiku kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (Euroopa turu infrastruktuuri määrus)²,
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidus väärtpaberiarvelduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) kohta ning millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ(CSDR),

---

¹ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111104cc.pdf

² ELT L 201, 27.7.2012, lk 1–59.

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistik (COM(2012)0280) (pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiiv) ning majandus- ja rahanduskomisjoni sellekohast raportit¹,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A7-0343/2013),
- A. arvestades, et finantsturu infrastruktuuri hindamised sisalduvad nüüd IMFi ja Maailmapanga finantssektori hindamisprogrammides;
  - B. arvestades, et tulemuslikud maksevõime taastamise kavad ja kriisilahenduse instrumendid on otsustava tähtsusega pangandussektorivälise finantssektori stabiilsuse globaalseks parandamiseks;
  - C. arvestades, et finantsturu infrastruktuuridele on iseloomulik suur organisatoorne mitmekesisus, ning arvestades, et asjakohaste maksevõime taastamise ja eelkõige kriisilahenduse kavade koostamise lihtsustamiseks on vaja neid struktuure eristada organisatsioonilise keerukuse, geograafilise tegevusulatus ja ärimudeli järgi;
  - D. arvestades, et kuigi Euroopa turu infrastruktuuri määruse ja väärtpaberite keskdepositooriume käsitleva määruse eesmärk on vähendada hästi reguleeritud turu infrastruktuuri kaudu süsteemset riski, võivad sellega kaasneda soovimatud tagajärjed;
  - E. arvestades, et kuigi kohustuslik keskne kliirimine aitab vähendada finantsturgude üldist süsteemset riski, on see samas suurendanud süsteemse riski koondumist kesksetesse vastaspooltesse, ning tuletades meelde, et kõik kesksed vastaspoolel on oma turgudel süsteemselt olulised;
  - F. arvestades, et suurimad kliirivad liikmed osalevad tavaliselt mitmes keskses vastaspooles ning seega, kui üks keskne vastaspool jääb maksejõuetuks, võivad raskustesse sattuda ka teised;
  - G. arvestades, et keskse vastaspoole mitme liikme maksejõuetusel on laastavad tagajärjed mitte üksnes finantsturu osalistele, vaid ka asjaomastele kogukondadele tervikuna;
  - H. arvestades, et keskse vastaspoole kasutamise põhjendus on vastaspoole riski vähendamine toodetele nõuetekohaste võimendustagatiste arvestamisega enne keskset kliirimist, nii et ühe osapoole kohustuste rikkumine ei mõju ülejäänud turgu;
  - I. arvestades, et riskijuhtimisprotsessid näitavad, et kesksed vastaspoolel vähendavad vastaspoole riski ja ebakindlust ning hoiavad ära ülekanduva mõju;
  - J. arvestades, et Euroopa turu infrastruktuuri määrus ei käsitle täies mahus riske, mis tulenevad asjaolust, et keskne vastaspool hindas terve tooteklassi võimendustagatise nõudeid valesti;

---

¹ A7-0196/2013.

- K. arvestades, et kesksel vastaspooltel on eriti uute toote- või varaklasside puhul stiimul kehtestada väiksemad võimendustagatised, et võita juurde kliente; arvestades, et toote- või varaklassi põhjal eraldatud tagatistfondide mõjusust tuleb veel hinnata;
- L. arvestades, et ei ole kontrollitud riske, mis kaasnevad toodetele risttagatise andmisega keskse vastaspoole tagatistfondi siseste varaklasside lahushoidmise abil (portfellitagatis), ning seetõttu, kuigi tagatistõuete vähendamine võib lühiajaliselt kulusid vähendada, ei tohiks risttagatise andmine seada ohtu keskse vastaspoole võimet riske õigesti hallata ja seejuures peaks tunnustama VaR riskihindamismeetodi piiranguid;
- M. arvestades, et klientide jaoks on üks kliirivast liikmest tulenev keskne väärtus tulemüür vastaspoole riski vastu nii keskse vastaspoole kui ka teiste kliirivate liikmete suhtes;
- N. arvestades, et rahvusvaheliste väärtpaberite keskdepositooriumid ELis on ülemaailmselt süsteemselt olulised asutused, mis aitavad kaasa eurovõlakirjade turu toimimisele ja tegutsevad praegu panganduslitsentside alusel;
- O. arvestades, et keskne kliirimine on suurendanud vajadust tagatiste haldamise ja seotud teenuste järele, mida nüüd teostavad nii väärtpaberite keskdepositooriumid kui ka depoopangad;
- P. arvestades, et teenuse Target2Securities eelseisev kasutuselevõtt on pannud väärtpaberite keskdepositooriumeid uurima uusi teenuseid;
- Q. arvestades, et tavapärased maksejõuetusmenetlused ei loo täielikku raamistikku klientide varade haldamiseks, juhul kui väärtpaberite keskdepositoorium jääb maksejõuetuks ja väärtpaberioiguse õigusakte ei rakendata;
- R. arvestades, et IAIS esitas 2013. aasta juulis aruande globaalselt oluliste süsteemsete kindlustusandjate („Globally Systemic Insurance Institutions”) kohta, milles ta järeldas, et kuigi traditsiooniline kindlustustegevuse mudel on osutunud finantskriisides märgatavalt vähem hapraks kui pankade oma, võivad suured omavahel tihedalt seotud piiriülesed kindlustusandjad, eelkõige need, kellel on väljaspool tavapärast kindlustustegevust märkimisväärseid tegevusi, nagu laenu- ja investeringugarantiid, sellele vaatamata kujutada endast arvestatavat süsteemset riski; arvestades, et FSB on IAISi hindamismeetodi alusel määranud süsteemselt olulisena kindlaks üheksa suurt kindlustusandjat, kellest viie peakorter asub liidus;
- S. arvestades, et kuigi varade valitseja maksejõuetuks jäämise süsteemne risk ei ole nii suur kui turu elutähtsa infrastruktuuri puhul, võib varade valitseja oma ärimudelite arenedes muutuda süsteemselt tähtsamaks, ning seda asjaolu on FSB varipanganduse alases töös käsitletud;
1. palub komisjonil pidada esmatähtsaks kesksete vastaspoole ja krediidiriskiga kokkupuutuvate väärtpaberite keskdepositooriumide maksevõime taastamist ja kriisilahendust ning kaaludes asjaolu, kas on asjakohane töötada samasugused õigusaktid välja ka muude finantseerimisasutuse suhtes, teha asjakohaselt vahet kõigil liikidel, arvestades nõuetekohaselt neid, millel on potentsiaali kujutada endast majandusele süsteemset riski;

2. rõhutab, kui oluline on, et ELi õigusaktid oleksid kooskõlas rahvusvaheliselt kokku lepitud põhimõtetega, mille on kokku lepitud CPSS-IOSCO, FSB ja IAIS;
3. rõhutab selgete „piisava sekkumisvõimaluse” sätete olulisust pangandussektoriväliste finantseerimisasutuste mis tahes maksevõime taastamise sätetes, mille alusel pädevad asutused jälgivad asjakohaselt välja töötatud finantsolukorra näitajaid ning mille alusel neil on õigus varaseks sekkumiseks üksuse finantsraskuste korral ja õigus nõuda korrigeerivate meetmete võtmist vastavalt eelnevalt heaks kiidetud maksevõime taastamise kavale, et hoida ära potentsiaalselt ohtliku viimase võimaluse kasutamine, st kohaldada sellise üksuse suhtes kriisilahendust;
4. on seisukohal, et pangandussektorivälised finantseerimisasutused peaksid ise töötama välja põhjalikud ja sisulised maksevõime taastamise kavad, milles selgitatakse välja elutähtsad toimingud ja teenused ning töötatakse välja elutähtsate toimingute ja teenuste katkematu osutamise tagamiseks vajalikud strateegiad ja meetmed, kusjuures maksevõime taastamise kavad peaks läbi vaatama asjaomane järelevalveasutus; on seisukohal, et järelevalveasutusel peaks olema võimalik nõuda maksevõime taastamise kavas muudatuste tegemist ning ta peaks pöörduma kriisilahendusasutuse poole ja sellega konsulteerima, kes saaks lahknevuste korral anda järelevalveasutusele soovitusi;
5. on seisukohal, et järelevalveasutustel peaks olema õigus sekkuda finantsstabiilsusega seotud põhjustel ning nõuda maksevõime taastamise kavade nende osade rakendamist, mida ei ole veel kasutusele võetud, või võtta vajaduse korral muid meetmeid; need asutused peaksid aga olema teadlikud ka turul ebakindluse põhjustamise ohust juba niigi pingelises olukorras;
6. on seisukohal, et kriisilahendus- ja järelevalveasutused peaksid püüdma teha igas riigis koostööd ja hoidma üksteist kursis;
7. usub, et erinevatesse jurisdiktsioonidesse kuuluvate üksustega kontsernide puhul tuleks eri kriisilahendusasutuste vahel leppida kokku kontserni kriisilahenduskava; sellised kavad peaksid põhinema eeldusel, et eri jurisdiktsioonide asutused teevad omavahel koostööd;
8. on seisukohal, et kriisilahendusmeetmete puhul tuleks eristada erinevaid teenuseid ja tegevusi, mida kõnealusel finantsturu infrastruktuuri asutusel on õigus osutada või teostada;
9. toonitab vajadust hoiduda mis tahes vastuoludest maksevõime taastamise ja kriisilahenduskavade ning kehtivate õigusaktide vahel, eelkõige finantstagatiskokkulepete direktiivi ja Euroopa turu infrastruktuuri määrusega, kuna vastuolud võivad piirata kesksete vastaspoolte ja väärtpaberite keskodepositooriumide volitusi maksevõime taastamisel ja kriisilahendusel või takistada nende mõjusust;
10. rõhutab, et seoses turu infrastruktuuri, finantseerimisasutuste ja varipangandusüksuste konkreetsete kriisilahenduskavade asjakohasuse hindamisega on tingimata vaja töötada välja vahendid varade ja finantsriskivoogude tõhusaks ligikaudu reaaliajajas jälgimiseks ettevõtte, sektori ja riigi piirides ja nende vahel liidus ning liidu ja maailma muude piirkondade vahel; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks pangandus-, kindlustus- ja turu infrastruktuuri alaste õigusaktide alusel esitatavate asjakohaste andmete tulemusliku

eesmärgipärase kasutamise Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, Euroopa järelevalveasutuste ja muude pädevate asutuste poolt;

Kesksed vastaspooled

11. palub komisjonil tagada, et kesksel vastaspooltel oleks järelevalveasutuse poolt heaks kiidetud ulatuslikuma maksevõime taastamise kava osana olemas kohustuste täitmatajätmise haldamise strateegia kõikide toodete jaoks, mida kliirib keskne vastaspool, pöörates erilist tähelepanu toodetele, millele on ette nähtud keskne kliirimine, kuna nendel juhtudel on suurem tõenäosus riskide kontsentreerumiseks;
12. rõhutab kesksetele vastaspooltele kliirivate liikmete koondumisest tulenevate riskide jälgimise olulisust ja palub järelevalveasutustel teavitada Euroopa Pangaliitu iga keskse vastaspoole kümnest suuremast kliirivast liikmest, et selliseid riske nagu omavahelist seotust, ülekanduvat mõju ja enam kui ühe keskse vastaspoole võimalikku üheaegset maksejõuetust saaks keskselt jälgida ja hinnata;
13. palub komisjonil töötada välja instrumendid kesksete vastaspoolte päevasisese riski mõõtmiseks, millega tagatakse see, et kesksete vastaspoolte päevasisesed saldod kommertspankades konto haldamiseks ja makseteenusteks ei ületaks eelnevalt kindlaksmääratud piire, mis muul juhul ohustaks keskse vastaspoole toimimist;
14. usub, et kesksete vastaspoolte hea juhtimistava stiimulite hoidmiseks tuleb Euroopa turu infrastruktuuri määrusega kehtestatud kaskaadipõhimõtet järgida selliselt, et keskse vastaspoole eelrahastatud omavahendeid kasutatakse enne kohustusi täitvate liikmete tagatisfondide maksete kasutamist;
15. kutsub komisjoni üles tagama kesksete vastaspoolte tegutsemine üldistes avalikes huvides ja vastavate äristrateegiate vastuvõtmise, et märgatavalt vähendada maksevõime taastamise ja kriisilahendusstsenaariumide rakendumise tõenäosust;
16. palub komisjonil tunnistada, et kuigi keskse vastaspoole tagatisfondi siseste varaklasside lahushoidmise eesmärk on piirata ülekanduvat mõju, jääb selgusetuks, kas sellest piisab ülekanduva mõju ennetamiseks ka praktikas, arvestades, et risttagatistega seotud ärilised stiimulid võivad süsteemis riski suurendada; kutsub komisjoni üles soovutama lisameetmeid ülekanduva mõju ohu minimeerimiseks;
17. palub komisjonil tagada, et kehtestataks usaldusväärsed põhimõtted, millega reguleeritakse keskse vastaspoole ja selle kliirivate liikmete vahelist lepingulist korda ja seda, kuidas kliirivad liikmed kahju klientidele üle kannavad, tehes seda nii, et kliiriva liikme tagatisfond ammendatakse enne, kui kliendile on võimalik läbipaistva kahjude jaotamise protsessi osana üle kanda kohustusi mittetäitvalt kliiriva liikme mis tahes kahjud;
18. usub, et kõigis lepingulistes suhetes keskse vastaspoole ja selle kliirivate liikmete vahel tuleks teha vahet liikme kohustuste täitmatajätmisest tuleneva kahju ja sellise kahju vahel, mis tuleneb muudest põhjustest, nagu keskse vastaspoole halbade investeeringuvalikute tõttu kantud kahjud; kutsub komisjoni üles tagama seda, et keskse vastaspoole riskikomiteed teavitataks põhjalikult keskse vastaspoole investeeringutest, selleks et

säilitada asjakohane järelevalve; on seisukohal, et nendes olukordades tuleks kõige asjakohasemateks kasutatavateks vahenditeks pidada selliseid maksevõime taastamise vahendeid nagu dividendide ja muutuvtasu maksmise peatamine või kohustuste vabatahtlik restruktureerimine võlakohustuste omakapitaliks konverteerimise teel;

19. usub, et kõigil kesksetel vastaspooltel peaks olema välja töötatud rakendatav põhjalik maksevõime taastamise kord, mis pakuks kaitset suuremas ulatuses kui Euroopa turu infrastruktuuri määrusega nõutavad rahalised vahendid ja ressursid; need maksevõime taastamise kavad peaksid pakkuma kaitset kõigi ennustatavate asjaolude vastu ning need tuleks lisada keskse vastaspoole eeskirjadesse ja avaldada nende osana;
20. kinnitab, et kesksete vastaspoolte puhul on eraldusjoon maksevõime taastamise ja kriisilahenduse vahel seal, kus kaskaadipõhimõtte ning keskse vastaspoole kahjumi katmise suutlikkus on ammendatud; on seisukohal, et selles punktis peaks järelevalveasutus aktiivselt kaaluma võimalust kõrvaldada ametist keskse vastaspoole juhatus ja seda, kas keskse vastaspoole elutähtsad teenused tuleks üle kanda või anda keskse vastaspoole tegevuse juhtimine üle muule teenusosutajale; on seisukohal, et kriisilahendusasutustele peab jääma vajalik kaalutusõigus olukorra hindamiseks ja teatud manööverdamisruum, mis võimaldaks neil oma sekkumisotsuseid põhjendada;
21. on seisukohal, et kaalutusõiguse kasutamisel peaksid kriisilahendusasutused kohaldama järgmisi väga konkreetseid kriteeriume:
  - i) kui asjaomase turu finantsinfrastruktuuri jätkusuutlikkus on juba tõsiselt ohustatud või ohtu sattumas seetõttu, et ta ei suuda täita talle kohaldatavaid usaldatavusnõudeid;
  - ii) kui olukorra tulemuslikuks heastamiseks finantssüsteemi stabiilsust ohustamata ei ole muud abinõud kui üleminek kriisilahendusetappi;
  - iii) kui kriisilahendusmeede osutub vajalikuks üldsuse huvides selles mõttes, et see võimaldab saavutada proportsionaalseid vahendeid kasutades ühe või mitut kriisilahenduse eesmärki;
22. rõhutab vajadust käsitleda teenuse järjepidevust kriisilahenduse peamise eesmärgina;
23. rõhutab, et kliirivate liikmete mis tahes osavõtt kahjude jagamisest enne keskse vastaspoole juhatuse ametist kõrvaldamist ei tohiks puudutada otseste või kaudsete klientide raha või varasid, kuna kriisilahendusasutus võib vastutuse ülevõtnuna kasutada kahjude jagamiseks selliseid kriisilahendusvahendeid nagu variatsioonitagatise vähendamine või tagatisfondi täitmine kohustusi täitvate kliirivate liikmete poolt, järgides võimalikult täpselt kriisilahenduskava;
24. usub, et kui kriisilahendusasutusel oleks võimalik peatada ennetähtaegse lõpetamise õigused, mis seiskaks keskse vastaspoole tegevuse maksimaalselt kaheks päevaks, võimaldaks see turul lepingud õigesti ümber hinnata, mis omakorda võimaldaks riski korrapärasemalt hajutada; sellise õiguse kättesaadavust ja kasutamist tuleks hoolikalt kaaluda, nii et see sõltuks vähemalt kriisilahendusasutuse otsusest, et peatamine teenib finantsstabiilsuse huve, võttes arvesse kriisilahenduse eesmärke, vastasmõju kliirivate liikmete suhtes kohaldatava asjaomase panga- või muu kriisilahenduskorraga, keskse vastaspoole kohustuste täitmatajätmise haldamist ja riskijuhtimist ning mõju iga keskse

vastaspoole turgudele, kliirivatele osalistele ja finantsturgudele üldiselt; sellega peaks tingimata kaasnema õigus kaotada kliiringukohustus viimase võimalusena, millele eelnevalt tuleb vähemalt uurida, kas mõni muu keskne vastaspool saaks osutada lühiajaliselt kliirimisteenust;

25. tunnistab, et kesketel vastaspooltel on kliirivaid liikmeid paljudest riikidest; on seetõttu seisukohal, et keskse vastaspoole kriisilahendusraamistik on tõhus siis, kui see toimib kõigis asjaomastes jurisdiktsioonides; usub, et sellest tulenevalt peab ajakohastama riiklikke maksejõuetuse raamistikke, et need sobiksid kokku Euroopa uue kriisilahenduskorraga;
26. on seisukohal, et panganduslitsentsiga kesksete vastaspoolte suhtes tuleks kohaldada keskse vastaspoole kohast korda ning mitte pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiiviga kavandatavat panga maksevõime taastamise ja kriisilahenduse korda; selles mõttes on eelkõige probleemiks asjaolu, et pankade puhul kavandatava korraga nõutakse neilt kogu võlasumma hoidmist, mille saab teisendada; on seisukohal, et selline õigus ei oleks panganduslitsentsiga keskse vastaspoole puhul asjakohane, sest nemad enamasti ei väljasta kõnealuseid võlainstrumente;

Väärtpaberite keskdepositooriumid

27. kinnitab, et väärtpaberite keskdepositooriumi kohus on tagada maksevõime taastamise kava, mis selgelt võimaldab tegevuse järjepidevust võimalikes kriisiolukordades nii, et isegi siis, kui muudest äritegevuse osadest loobuda, saab väärtpaberite keskdepositoorium või väärtpaberite keskdepositooriume käsitlevas määruses volitatud olemasolev kolmas isik jätkata peamise arveldusfunktsiooni ja ka muude väärtpaberite keskdepositooriumi põhitegevuste teostamist;
28. palub juhul, kui lähiajal ei esitata eraldi seadusandlikku ettepanekut, kaasata väärtpaberite keskdepositooriume käsitlevasse määrusesse nõue, et riiklikud pädevad asutused tagaksid asjakohaste maksevõime taastamise ja kriisilahenduse kavade kehtestamise kooskõlas kõigi väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes kohaldatavate FSB ja CPSS-IOSCO rahvusvaheliste standarditega, sealhulgas viited pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivi artiklitele, mis peaksid kehtima panganduslitsentside alusel tegutsevatele väärtpaberite keskdepositooriumidele;
29. kutsub liikmesriike üles töötama väärtpaberidõiguse õigusaktide puudumise korral välja ja koordineerima oma olemasolevaid väärtpaberite keskdepositooriumide haldamise erikordi, et suurendada kindlust kriisiolukorras tegevuse järjepidevuse säilitamise osas, eriti tagades kriisilahendusasutusele või riiklikule pädevale asutusele juurdepääsu väärtpaberite keskdepositooriumi registritele, andmetele või kontodele, et neil oleks kergesti võimalik tuvastada varade omanikke;
30. kutsub komisjoni üles tagama, et kavandatava väärtpaberite keskdepositooriumide maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistikuga tagatakse – võimalikult suures ulatuses – väärtpaberite keskdepositooriumide tegevuse jätkuvus maksevõime taastamise ja kriisilahenduse ajal;
31. kutsub komisjoni üles tagama, et kavandatava väärtpaberite keskdepositooriumide

maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistikuga tagatakse väärtpaberite keskdepositooriumide õiguskeskkonna järjepidevus, järgides maksevõime taastamise ja kriisilahenduse ajal eelkõige arvelduse lõplikkuse direktiivi, maksete vastu tehtavate ülekannete korda, väärtpaberite keskdepositooriumide ühenduste toimimist ning lepinguid oluliste teenuseosutajatega;

Kindlustusandjad

32. märgib, et ELis on kindlustustegevust usaldatavusnormatiividega pikaajaliselt reguleeritud; rõhutab, kui oluline on liikmesriikide järjepidev ja ühesugune lähenemisviis Solventsus II rakendamisele mõistliku aja jooksul, nagu on kehtestatud II koondidirektiivis; nõuab II koondidirektiivi läbirääkimiste lõpuleviimist, nii et Solventsus II teise ja kolmanda tasandi saaks õigeaegselt lõpule viia ning seega minimeerida tõenäosust, et sekkuma peavad kriisilahendusasutused;

33. palub komisjonil võtta igati arvesse IAISI tööd kindlustusandjate maksevõime taastamise ja kriisilahenduse kavaga ning kaaluda seda seoses Solventsus II teise tasandiga, finantskonglomeraate käsitlevate õigusaktidega ja kindlustusvahenduse direktiiviga ning teha koostööd rahvusvaheliste partneritega FSB kehtestatud tähtaegade järgimisel, et rakendada poliitikasoovitusi, sh nõuda süsteemse tähtsusega kindlustusandjatel, et neil oleksid olemas maksevõime taastamise ja kriisilahenduse kavad ning kriisi lahendamise hinnangud, tõhustatud kontsernijärelevalve ning suuremad kahjude katmise nõuded; tunnistab, et kindlustuskohustuste pikaajaline iseloom, eri tähtajad, pikaajaline kestus ja äritegevuse laad pangandusega võrreldes koos reguleerivatele asutustele kättesaadavate vahenditega juba võimaldavad kasutada tulemuslikke kriisilahendustavasid; on seisukohal, et keskenduda tuleks seetõttu maksevõime taastamisele;

34. avaldab kahetsust, et IAIS ja FSB on edasikindlustajate süsteemse staatuse hinnangu ja poliitikasoovituste suuniste avaldamise 2014. aasta juulini edasi lükanud; kutsub komisjoni üles kaaluma põhjalikult edasikindlustamisest tulenevat süsteemset riski, pidades eelkõige silmas nende kesket rolli kindlustusriskide juhtimises, nende väga tihedat omavahelist seotust ja vähest asendatavust;

Varade valitsemine

35. palub komisjonil põhjalikult hinnata, kas mõni varade valitseja tuleks nimetada süsteemselt oluliseks, arvestades tema tegevuse ulatust ja kasutades selliseid põhjalikke näitajaid nagu suurus, ärimudel, geograafiline tegevusulatus, riskiprofiil, krediitvõime, kas ta kaupleb oma arvel või mitte, kas talle kohaldatakse klientide vara lahushoidmise nõudeid ja muid olulisi tegureid;

36. märgib, et klientide varasid hoitakse lahus ning halduri järelevalve all ja seega on võimalus need varad teisele varade valitsejale üle kanda oluline tagatis;

37. usub, et tõhus väärtpaberiõiguse kord võiks leevendada paljusid probleeme, mis kerkivad suure piiriülese varade valitseja maksejõuetuks jäämise korral;

Maksesüsteemid

38. palub komisjonil kaasata asjaomased rahvusvahelised finantsjärelvalveasutused ja ametkonnad, et tuvastada nõrgad kohad ülemaailmselt süsteemselt olulistes maksesüsteemides ja kehtestatud korras, et tagada teenuste järjepidevuse maksejõuetuks jäämise korral;
39. usub, et kuna kõigi rahaülekannete keskmeks on maksesüsteemid, avaldavad sellise süsteemi turuhäired ilmselgelt ülekanduvat mõju teistele finantsturu osalistele; märgib, et 1998. aasta arvelduse lõplikkuse direktiiviga juba püüti leevendada maksesüsteemide võimalikke riske, kuid on seisukohal, et direktiivis ei käsitleta piisavalt maksevõime taastamist ja kriisilahendust ning seetõttu tuleb ette näha erisätteid, et võimaldada maksesüsteemidel ebasoodsatele asjaoludele asjakohaselt reageerida;
40. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Finantskriis on näidanud ülemaailmse finantsüsteemi osade omavahelist seotust ning seda, et mis tahes suure turuosalise ebaõnnestunud riskijuhtimine võib omada ülekanduvat mõju. Finantsüsteemi vastupanuvõimelisemaks muutmise ülemaailmsete pingutuste raames on vaja, et kõik turuosalised mõistaksid paremini, kuidas nende ettevõtte stressiolukorras toimib või kuidas see nõuetekohaselt likvideeritakse.

Väärrib märkimist, et hiljutise finantskriisi keerises ei jäänud maksejõuetuks ega vajanud kriisilahendust ükski elutähtis pangandussektori väline turu infrastruktuur. Neil asutustel lasuv pinge aga kasvab, sest uued ülemaailmsed kohustused viivad kahepoolset kaubeldud tooted mitmepoolsesse turu infrastruktuuri (sealjuures koonduvad positsioonid ja riskid kauplemise keskse kliiringu kaudu). Elutähtsa turu infrastruktuuri ettevõtjad peavad seetõttu järgima nõuetekohast juhtimistava ja näitama kindlakäelist riskijuhtimist, mis tuleb kasuks süsteemile tervikuna.

Seda vajadust tõdeti CPSS IOSCO konsultatsiooni käigus finantsturu infrastruktuuri maksevõime taastamise ja kriisilahenduse kohta. Edaspidi määratakse kindlaks uued põhimõtted, mis peavad täiendama FSB finantsasutuste tõhusa kriisilahenduskorra põhinõudeid („Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions”) ning täiendama ja laiemalt käsitlema IOSCO eelnevat tööd finantsturgude infrastruktuuri põhimõtetega („Principles for Financial Market Infrastructure”).

Kuigi ELis loodetakse, et Euroopa turu infrastruktuuri määrus, finantsinstrumentide turgude direktiiv ja väärtpaberite keskdepositooriume käsitlev määrus suurendavad finantsüsteemi turvalisust ja stabiilsust, on siiski oluline tunnistada õigusaktide piiratust ja soovimatute tagajärgede tõenäosust, kuna üksikutelt turuosalistelt kantakse märkimisväärne risk üle vastastikustesse keskustesse.

Selles raportis keskendutakse eelkõige kesksetele vastaspooltele ja väärtpaberite keskdepositooriumidele kui olulisele turu infrastruktuurile, mis vajab esmajärjekorras kindlaid maksevõime taastamise ja kriisilahenduse eeskirju. Raportis tunnistatakse ka, et pangandussektorivälised finantsasutused on ka paljud muud üksused, sealhulgas kindlustusandjad, varade valitsejad ja maksesüsteemid. Nendes sektorites on rahvusvaheline töö aga alles lõpetamata või ootab täiendavat arutelu ja hindamist.

Kesksed vastaspooled

Keskne vastaspool seisab kahe vastaspoole vahel, võimaldades hallata ühe vastaspoole kohustuste täitmatajätmise riski. Euroopa turu infrastruktuuri määrusega juba nõutakse kesketelt vastaspooltelt piisavat vastupanuvõimet, et elada üle kahe suurema kliiriva liikme kohustuste mittetäitmine ja selliste maksevõime taastamise vahendite kasutamine nagu kohustuslik kaskaadipõhimõtte järgimine, mida rakendatakse kliiriva liikme kohustuste täitmatajätmise korral, et määrata ette kindlaks keskse vastaspoole siseste kahjude hierarhia.

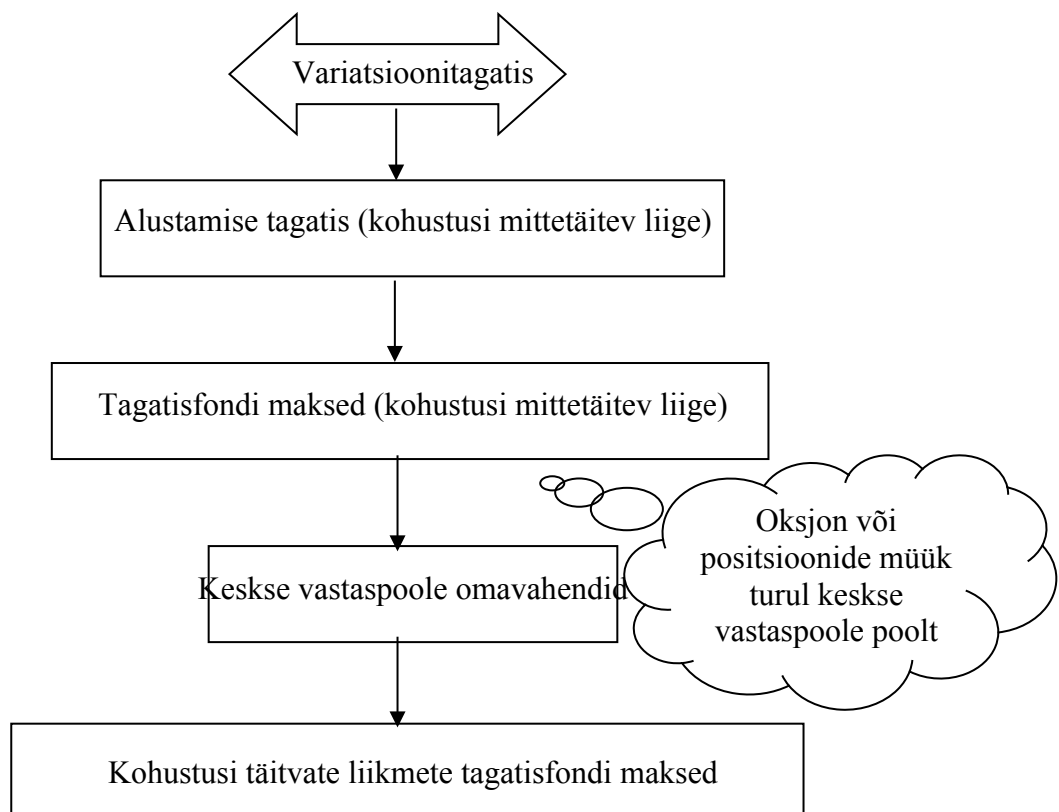
Kui keskne vastaspool peab finantsüsteemis riski jagama, siis on kõige olulisem hea juhtimine, ning maksevõime taastamise raamistik peab tagama õiged stiimulid nii kliirivate

liikmete jaoks, kes tagatisfondi panustavad, kui ka kesksele vastaspoolele endale tema tehtud maksete kaudu. Euroopa turu infrastruktuuri määruses sätestatud maksevõime taastamise vahenditest erinevate vahendite kasutamine võib suure tõenäosusega viidata tõsisele keskse vastaspoole sisesele juhtimisveale ja seda ei tohiks pidada osaks tavapäraestest toimingutest.

Olukorra puhuks, kus keskse vastaspoole kliiriv liige kohustused täitmata jätab, on Euroopa turu infrastruktuuri määruses üldjoontes kirjeldatud kaskaadipõhimõtet, mille kohaselt tuleb kahjusid hallates esmajärjekorras kasutada kohustusi mittetäitva liikme tagatisvara. Järgmises etapis on järelejäänud kahjude katmiseks vaja kasutada makseid, mille kohustusi mittetäitev liige on tagatisfondi teinud. Kui ka need on ammendatud, peab keskne vastaspool võtma kasutusele selleks eraldatud omavahendid ning alles seejärel on võimalik kasutada kohustusi täitvate kliirivate liikmete poolt tagatisfondi tehtud makseid.

Keskne vastaspool võib kohustusi mittetäitva liikme positsiooni avatud turul likvideerida, kuigi Euroopa turu infrastruktuuri määrus seda kaskaadipõhimõtte osana ei nõua. Teise võimalusena võib keskne vastaspool äärmuslikes turutingimustes korraldada oksjoni, kus teised kliirivad liikmed ostavad kohustusi mittetäitva liikme positsioonid. Kui ükski kliiriv liige ei soovi või ei saa kohustusi mittetäitva liikme positsioone osta selle hinna eest, mida keskne vastaspool on võimeline maksuma, loetakse oksjon ebaõnnestunuks.

Euroopa turu infrastruktuuri määruse kaskaadipõhimõte – artikkel 45

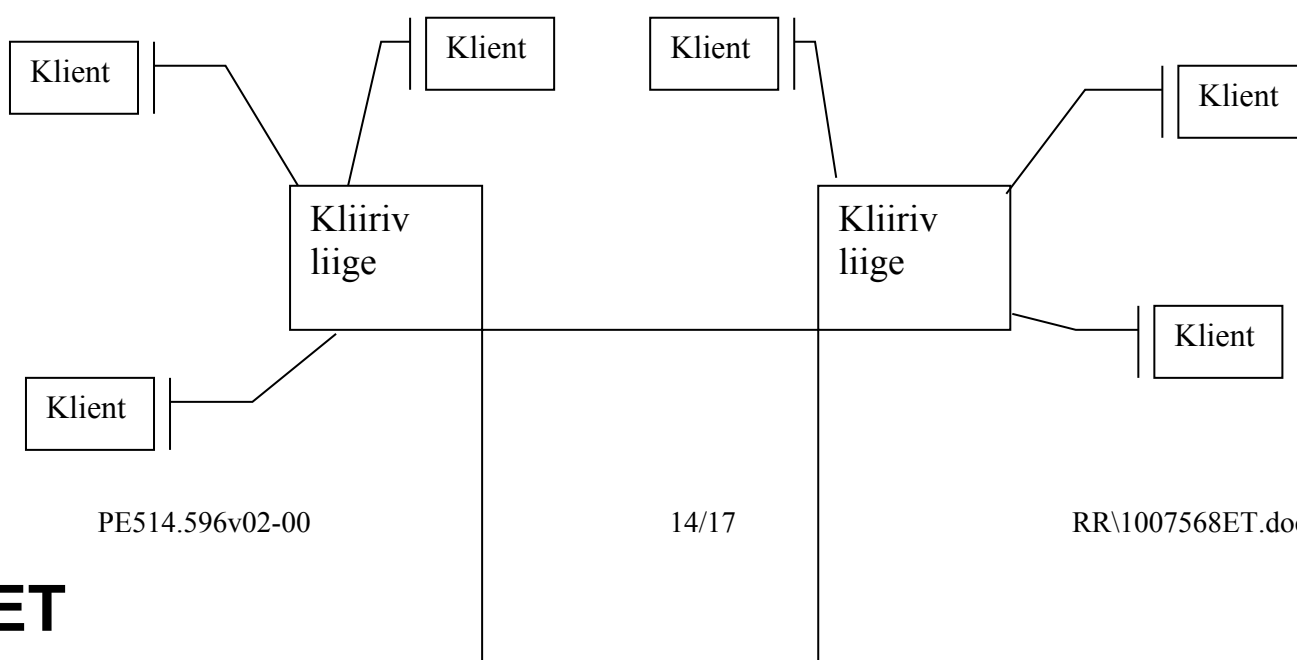
Märkimisväärne on ka see, et ükski ELi keskne vastaspool ei kasutanud isegi hiljutise äärmiselt pingelise turuolukorra ajal oma üldist tagatisfondi ja sellest lähtuvalt toimisid olemasolevad maksevõime taastamise vahendid rahuldavalt.

Tuletistoodete kesksete vastaspoolte kaudu kliirimise kohustuslikuks tegemine võib aga suurendada kesksete vastaspoolte vahelist konkurentsi, mis julgustab neid rohkem tooteid keskselt kliirima. Kuigi keskse kliirimise ulatuslikum kasutamine on G20 soovitud õiguslik tulemus, suurendab see vajadust tugeva juhtimise ja riskijuhtimise järele. Keskse vastaspoole maksevõime taastamise ja kriisilahenduse programm peaks hõlmama ka keskse vastaspoole maksejõuetuks jäämise võimalust, et oleks võimalik õigesti välja arvutada toote risk (ja seega ka võimendustagatis), kuna see on täiendav risk, millega kriisilahendusasutus peab tegelema. Programm peaks sisaldama ka võimalust, et mitu süsteemselt olulist kliirivat liiget ei suuda oma kohustusi täita.

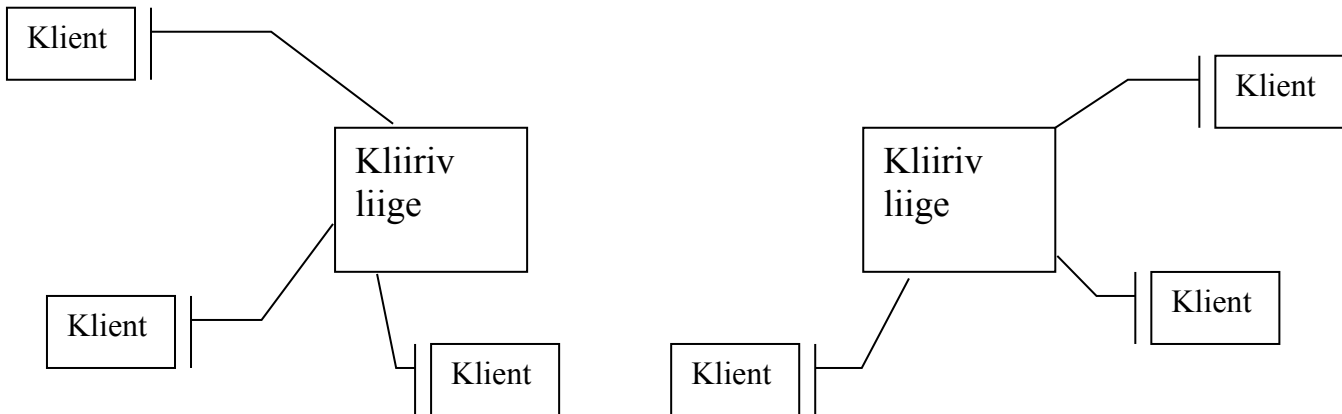
Kriisilahendusasutustele peaks võimaldatama vajalikud vahendid, et nad saaksid kliendi varade kaitsmiseks tegeleda mitmesuguste potentsiaalsete ohtudega keskse vastaspoole tegevuse jätkumisele.

Kesksete vastaspoolte maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistikud muudab veelgi keerukamaks kesksete vastaspoolte ja nende kliirivate liikmete suhe ning lisaks sellele kliirivate liikmete ja nende klientide suhe. Keskne vastaspool puutub väga vähe kokku kliirivate liikmete lõppklientidega, kuigi keskse kliirimise korral on nemad kasusaajateks. Seetõttu ei saa lõppkliendid keskse vastaspoole riskijuhtimises eriti palju kaasa rääkida ja neil ei ole keskse vastaspoolega lepingulisi kohustusi, mis tähendab, et keskse vastaspoole maksejõuetuks jäämise korral peaksid kahjusid hüvitama esmajärjekorras kliirivad liikmed, kellele kliendid maksavad keskse vastaspoole suhtes toimiva kaitse eest. Täiendavad kahjude jagamise meetodid, millega hajutatakse kahjud ja mis on seega kasulikud finantsüsteemile tervikuna, peaksid järgima reguleerivate asutuste sätestatud ja kokku lepitud põhimõtteid, et vältida ebavõrdsetest võimusuhetest tuleneda võivaid ebasoodsaid tingimusi kliirivate liikmete klientidele.

Suhted keskse vastaspoole ja kliiriva liikme ning kliiriva liikme ja kliendi vahel

KVP

Mis tahes maksevõime taastamise ja kriisilahenduse korra peamiseks eesmärgiks peab olema kliendi varade kaitse ning nimetatud kord peaks pakkuma õiguskindlust kõigile finantsturu infrastruktuuri kasutajatele. Kui oluline kliiriv liige ei suuda oma kohustusi täita või teeb keskne vastaspool tõsise haldus- või riskijuhtimise vea, peab kriisilahendusamet olema kehtestatud kord, mille järgi tagada liikme vahepealne nõuetekohane toimimine ja võimalik kriisilahendus.

Väärtpaberite keskdepositooriumid

Väärtpaberite keskdepositooriumid on riiklike väärtpaberiturgude lahutamatud osad, samuti on neil finantsturgude toimimises väga oluline roll. Seetõttu peab mis tahes maksevõime taastamise kava saama järelvalveasutuselt täieliku toetuse. Veelgi enam tuleb rõhutada keskendumist tegevuse järjepidevusele ja kriisilahendusametutele peab andma asjakohased volitused, et tagada väärtpaberisüsteemi toimimise järjepidevus. Just rahvusvaheliste väärtpaberite keskdepositooriumide puhul on äärmiselt suur vajadus rahvusvahelise regulatiivse koostöö järele, seda nii ELi-siseste kui ka -välise reguleerivate asutuste vahel.

Väärtpaberite keskdepositooriumide ärimudeleid arendatakse Euroopa Keskpannga teenuse Target2Securities kasutuselevõtu ootuses, nõnda et paljud väärtpaberite keskdepositooriumid laiendavad oma teenuseid ja pakkumisi ning teised turuosalisel kaaluvad väärtpaberiarveldusteenuse pakkumist.

Lisaks on regulatiivne suundumus keskse kliirimise poole kasvatanud nõudlust hea kvaliteediga tagatise järele. Seetõttu kasutavad väärtpaberite keskdepositooriumid üha enam oma tagatiste kogumeid, et pakkuda turu kasutajatele tagatise ümberkujundamise teenuseid.

Nende uute teenuste üle tuleb teha järelvalvet ja koostada üksikasjalikud maksevõime taastamise kavad, tagamaks, et väärtpaberite keskdepositooriumi peamised arveldusteenused ei satuks ohtu.

Kui väärtpaberite keskdepositoorium tegutseb panganduslitsentsi alusel, nagu on osutatud väärtpaberite keskdepositooriume käsitlevas määruses, peaks maksevõime taastamise ja

kriisilahenduse kava tuginema võimalikult täpselt pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivi regulatiivsetele nõuetele. See tagab pankadele ja väärtpaberite keskdepositooriumidele võrdsed tingimused ning kindlustab väärtpaberite keskdepositooriumi tegevuse järjepidevuse. Riiklikel järelevalveasutustel peaks olema võimalus võtta pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivi ning väärtpaberite keskdepositooriume käsitleva määruse regulatiivsetest nõuetest erinevaid meetmeid, juhul kui usutakse, et mingi konkreetse ärimudeli puhul on väärtpaberite keskdepositooriumi oluliste funktsioonide säilitamiseks pingelistes turuoludes tarvilikud lisameetmed.

Kui juhtimise või toimimise vea tõttu on väärtpaberite keskdepositooriumi tegevus pikemaajaliselt häiritud, peavad maksevõime taastamise kavad kindlustama, et täieliku õiguskindluse tagamiseks läheb otsustamine vajaduse korral üle kriisilahendusasutusele.

Kindlustusandjad

Kuigi kindlustusettevõtjad tegutsevad pankadest väga erinevalt, on nad finantsturgudega tihedalt integreeritud ja hiljutine kriis näitas, et neil on potentsiaal olla süsteemselt olulised. Maksevõime taastamise ja kriisilahenduse planeerimine on seega mõistlik.

Rahvusvahelise Kindlustusjärelevalve Assotsiatsiooni rahvusvaheline töö jääb aga olulise turu infrastruktuuri osas CPSS IOSCO omast maha. Lisaks sellele ei ole uusi regulatiivseid meetmeid (nagu Solventsus II), mille eesmärk on suurendada kindlustusandjate vastupanuvõimet, üle terve ELi veel rakendatud.

Kindlustusettevõtteid julgustatakse küll koos riiklike järelevalveasutustega oma individuaalsete kavade kallal töötama, kuid ei nähta vajadust kaasata neid oluliste turu infrastruktuuride maksevõime taastamist ja kriisilahendust käsitlevatesse ELi õigusaktidesse.

Varade valitsemine

Varade valitsemise sektori suurus ja ärimudel ei põhjusta tavaliselt süsteemset riski. Praegu aga oleme tunnistajaks palju suuremate varade valitsemisega tegelevate ettevõtjate kasvule; paljud neist uurivad uusi ärivõimalusi, mis võivad põhjalikult muuta nende ärimudeleid ja aja jooksul tõsta nende süsteemset olulisust. Selles valdkonnas tuleb teha rohkem rahvusvahelist tööd, tuginedes tõhustatud andmete kogumisele ja analüüsile. Tulevasi varade valitsemise sektorile koostatavaid maksevõime taastamise ja kriisilahenduse kavasid võib olla vaja käsitleda hilisemates õigusaktides.

Maksesüsteemid

Kuigi maksesüsteemid ei põhjusta tavaliselt riske, võib pettuse või halva juhtimise tõttu tekkinud talitushäire (eriti valuutaturul) avaldada tervele ülemaailmsele kauplemissüsteemile märkimisväärset mõju. Järelikult peaksid maksesüsteemid kuuluma kriisilahenduse kavade alla või spetsiaalse maksejõuetusmenetluse alla, mis seab teenuse järjepidevuse pankrotihalduri kõigi teiste eesmärkide suhtes esikohale.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	17.10.2013						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">32</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	32	–:	0	0:	0
+:	32						
–:	0						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jean-Paul Basset, Udo Bullmann, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Markus Ferber, Jean-Paul Gauzès, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Philippe Lamberts, Ivana Maletić, Marlene Mizzi, Ivari Padar, Anni Podimata, Peter Simon, Kay Swinburne, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Pablo Zalba Bidegain						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Thijs Berman, Zdravka Bušić, Herbert Dorfmann, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Theodoros Skylakakis						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Julie Girling, Phil Prendergast, Milan Zver						